

Карар

Яковлево авылы

Карары

№ 12

2025 елның «22» декабреннән

**Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл
жирлеге Советының 12.09.2019 ел, №174 карарына үзгәрешләр кертү
турында «2019-2035 елларга «Яковлево авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы
үстерү программасын раслау турында»**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 06.10.2003 елгы 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан
Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 елгы 45-ТРЗ номерлы
Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль
районының «Яковлевка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Алабуга
муниципаль районының Яковлевка авыл жирлеге Советы нигезендә

Карар кылдым:

1. 2019-2035 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының
Яковлево авыл жирлегендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү
программасын кушымтада бирелә торган яңа редакциядә 1 нче кушымта
нигезендә расларга.

2. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.и.
Садыйкова) 2019-2035 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль
районының Яковлево авыл жирлегендә транспорт инфраструктурасын
комплекслы үстерү программасы чараларын ағымдагы финанслау исәбенә
башкару өчен бюджет ассигнованиеләрен карауны тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам

Рәис

О. В. Козырева

Карарга 1 нче кушымта
Татарстан Республикасы Алабуга
муниципаль районының Яковлево
авыл жирлегә Советының
22.12. 2025г.

**КОМПЛЕКСЛЫ ҮСЕШ ПРОГРАММАСЫ
ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ
ЯКОВЛЕВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
2019-2035 ЕЛЛАРГА.**

ЯКОВЛЕВО 2019

Тоту	
Тоту.....	3
Паспорт.....	5
Муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының гамәлдәге торышына 1 Характеристика.....	8
1.1 Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе пространство оешмасы структурасындагы торышына Анализ, жирлекнең Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасындагы торышына анализ.....	8
1.2 жирлекнең социаль-икътисадый характеристикасы, транспорт өлкәсендәге эшчәнлекне дә кертеп, жирлек территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә характеристика, транспорт ихтыяжын бәяләү.....	10
1.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасының эшләве характеристикасы һәм эш күрсәткечләре.....	11
1.4 жирлек юллары челтәренә Характеристика, юл хәрәкәте параметрлары (транспорт чаралары агымнарының тизлеге, тыгызлыгы, составы һәм хәрәкәт интенсивлыгы, юлларның хәрәкәт белән тулылану коэффициенты һәм юл хәрәкәте торышын, автомобиль транспортыннан әйләнә-тирә мохиткә экологик йөкләнешне һәм икътисадый югалтуларны тасвирлый торган башка күрсәткечләр), юлларны карап тоту сыйфатын бәяләү.....	12
1.5 жирлектә транспорт чаралары паркының составына һәм автомобильләшү дәрәжәсенә, парковкалар (парковка урыннары) белән тәмин ителешенә Анализ).....	15
1.6 пассажирлар агымын анализлауны да кертеп, гомуми файдаланудагы транспорт чаралары эшенә Характеристика.....	15
1.7 жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү шартларына Характеристика.....	16
1.8 йөк транспорт чаралары хәрәкәтенә Характеристика, коммуналь һәм юл хезмәтләре транспорт чаралары эшен бәяләү, әлеге транспорт чаралары өчен инфраструктураның торышы.....	17
1.9 юл хәрәкәте иминлеге дәрәжәсенә Анализ.....	17
1.10 транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә, халыкның иминлегенә һәм сәламәтлегенә тискәре йогынтысы дәрәжәсен бәяләү.....	19
1.11 жирлекнең транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыруның гамәлдәге шартларына һәм перспективаларына Характеристика.....	19
1.12 транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше өчен кирәкле	

норматив-хокукый базаны бәяләү.....	20
1.13 транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү.....	21
2 муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжы фаразын, халыкның хәрәкәт итү күләмен һәм характерын үзгәртүне эшләү.....	21
2.1 жирлекнең социаль-иқтисадый һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы.....	21
2.2 жирлекнең транспорт ихтыяжы фаразы, жирлек территориясендә булган транспорт төрләре буенча халыкның күчеп йөрү күләме һәм характеры һәм йөк ташуы.....	24
2.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү фаразы.....	24
2.4 жирлекнең юл челтәрен үстерү фаразы.....	25
2.5 автомобильләшү дәрәжәсе, юл хәрәкәте параметрлары фаразы.....	26
2.6 юл хәрәкәте иминлегә күрсәткечләре фаразы.....	26
2.7 транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысы фаразы.....	27
3 . Транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципиаль вариантлары һәм аларны гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган вариантны алга таба сайлап алып, транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча эреләндереп бәяләү.....	28
4.Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган чаралар (инвестиция проектлары) исемлегә, транспорт объектларының техник-иқтисадый параметрлары, чараларны (инвестиция проектларын) гамәлгә ашыру чиратлыгы).....	29
4.1 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү гамәлләре.....	29
4.2 гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-күчеп утыру узелларын булдыру гамәлләре.....	30
4.3 жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү чаралары, бердәм парковка пространствосын үстерүне дә кертеп.....	30
4.4 жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү инфраструктурасын үстерү	

чаралары.....	31
4.5 йөк транспорты, Коммуналь һәм юл хезмәтләренәң транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстерү чаралары.....	31
4.6 жирлек юллары челтәрен үстерү чаралары.....	31
5 транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган чараларны (инвестиция проектларын) финанслау күләмнәрен һәм чыганаclarын бәяләү.....	33
Транспорт инфраструктурасын үстерүнең гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган вариантын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестиция проектларының) нәтижәләлеген бәяләү.....	37
7 транспорт инфраструктуралары объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне хокукий һәм мәгълүмати тәмин итүне камилләштерү, институциональ үзгәртеп корулар буенча тәкъдимнәр.....	39

ПАСПОРТ

"Яковлевка авыл жирлеген" муниципаль берәмлеген территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары

Исем Программалар	2019 – 2035 елларга» Яковлевское авыл жирлеген " муниципаль берәмлеген территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы
Эшләү өчен нигез Программалар	- РФ Шәһәр төзелеш кодексы 2004 елның 29 декабрендәге 190-ФЗ номерлы; -2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»; - «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеген турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында»2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Транспорт куркынычсызлыгы турында»09.02.2007 № 16-ФЗ Федераль закон; - Россия Федерациясенең Хөкүмәтенең "жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында" 25.12.2015 ел, №1440 карары; - «Яковлевка авыл жирлеген»муниципаль берәмлегенең генераль планы.
Программаның Заказчысы	ТР АСР Яковлево авыл жирлеген башкарма комитеты
Программаны Эшләүче	ТР АСР Яковлево авыл жирлеген башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максаты-Яковлево авыл жирлегенең заманча һәм нәтиҗәле транспорт инфраструктурасын үстерү, муниципаль берәмлек халкы өчен транспорт комплексында хәрәкәт иминлеген, күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын күтәрү.

	Күрсәтелгән максатларга ирешү өчен төп бурычларны хәл итәргә кирәк: гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын үстерү һәм камилләштерү чараларын оештыру; - юл хәрәкәте шартларын яхшырту чараларын оештыру; - юл хәрәкәте иминлеген арттыру чараларын оештыру; - жәяүлеләр инфраструктурасын үстерү.
Транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (Индикаторлары)	- гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы, УДС тыгызлыгы; - - тротуарларның озынлыгын арттыру, км; - - тукталыш пунктларының жиһазландырылуы, %; - жәлеп итү объектларының вакытлыча парковкалар белән тәэмин ителеш дәрәжәсенең туры килүе, %.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2019 - 2035 еллар. Программаны гамәлгә ашыру этапларга бүлекләргә күздә тотмый.
Транспорт инфраструктурасы объектларын проектка, төзү, реконструкцияләү буенча планлаштырылган чараларның (инвестиция проектларының) (чаралар төркемнәренен, ярдәмче программаларның, инвестиция проектларының) эреләндерелгән тасвирламасы	Әлеге программада тасвирланган чаралар транспорт чараларыннан, жәяүлеләрдән файдаланучыларның уңайлылыгын һәм куркынычсызлыгын арттыруга һәм Яковлево авыл жирлегенең социаль-иқтисади хәлен яхшыртуга юнәлдерелгән.
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганақлары	2019-2035 елларда программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гомуми күләме 18.595, 8 мең сум тәшкил итәчәк, шулардан жирле бюджет акчалары – 580,00 мең сум, төбәк бюджеты акчалары – 18.015, 8 мең сум, шул исәптән еллар буенча: 2019 елда – 2 600,0 мең сум.; 2020 елда – 3 030,0 мең сум.; 2021 елда – 2 530 мең сум.; 2022 елда – 30,0 мең сум.; 2023 елда-2 530,0 мең сум; 2024 елда-5 487,7 мең сум; 2025 елда-2 088,1 мең сум;

	2026 елда-30,0 мең сум; 2027 елда – 30,0 мең сум.; 2028 елда – 30,0 мең сум.; 2029-2035 елларда 210,0 мең сум. Программаны финанслау өчен акчалар күләме фаразланган характерда була һәм жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.
--	--

1.Муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының гамәлдәге торышына Характеристика

Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау, жирлекнең Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау

Татарстан Республикасы Россия Федерациясе субъекты булып тора, Россиянең Европа өлеше үзәгендә, Көнчыгыш Европа тигезлегендә, ике елга-Идел һәм Кама елгалары кушылган урында урнашкан. Территориаль яктан Идел бие федераль округы составына керә, икътисади яктан Идел бие икътисади районына карый. Республиканың башкаласы-Казан шәһәре.

Татарстан Республикасы Киров, Ульяновск, Самара һәм Оренбург өлкәләре, Башкортостан Республикасы, Марий Эл Республикасы, Удмурт Республикасы һәм Чуваш Республикасы белән чиктәш. Карала торган субъектның мәйданы 67 847 км², территориясе озынлыгы – төньяктан көньякка 290 км һәм көнбатыштан көнчыгышка 460 км.

Республиканың муниципаль төзелеше кысаларында, Татарстанның административ-территориаль берәмлекләре чикләрендә 956 муниципаль берәмлек төзелде:

- 2 шәһәр округы;
- 43 муниципаль район;
- 39 шәһәр жирлегә;
- 872 авыл жирлегә.

Алабуга районы Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышындагы административ-территориаль берәмлек һәм муниципаль берәмлек булып тора. Административ үзәк – Алабуга шәһәре Казан шәһәреннән 215 км ераклыкта урнашкан. Районның мәйданы - 1362,1 км². Төньякта һәм төньяк-көнчыгышта Алабуга районы Удмуртия Республикасы һәм Менделеевск муниципаль районы, көнчыгышта һәм көньяк-көнчыгышта Тукай муниципаль районы, Чаллы шәһәр округы, көньякта Тукай һәм Түбән Кама районнары, көнбатышта Татарстан Республикасының Мамадыш районы белән чиктәш. Алабуга районы Чаллы агломерациясе составына керә.

Алабуга районы составына бер шәһәр жирлегә (Алабуга шәһәре) һәм 15 авыл жирлегә керә.:

- Әлмәт авыл жирлегә;
- Бехтерев авыл жирлегә;
- Олы еловка авыл жирлегә;
- Олы кач авыл жирлегә;
- Олы Шүрнәк авыл жирлегә;
- Костенеевка авыл жирлегә;
- Лекарево авыл жирлегә;
- Морт авыл жирлегә;
- Мурзиха авыл жирлегә;
- Пospelовка авыл жирлегә;
- Иске Күкләк авыл жирлегә;
- Иске Юраш авыл жирлегә;
- Танай авыл жирлегә;
- Татар Дәм-Дөмә авыл жирлегә;
- Яковлево авыл жирлегә.

Яковлево авыл жирлегә Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында, Алабуга муниципаль районының көньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан. Яковлево авыл жирлегә төньякта Олы Елово авыл жирлегә, көнчыгышта Мурзиха авыл жирлегә, көньякта һәм көньяк-көнчыгышта Алабуга муниципаль районының Костенеево авыл жирлегә, көнбатышта Мамадыш муниципаль районының Малмыж һәм Отар авыл жирлекләре белән чиктәш.

Яковлево авыл жирлегә составына әлегә канун нигезендә Яковлево авылы (административ үзәк), Бессониха авылы, Яңа Анзирка авылы, Черенга авылы, Чирше авылы, Мамыловка бистәсе керә.

Яковлево авыл жирлегенң гомуми мәйданы 9128,9 га тәшкил итә, шул исәптән Яковлево авылы мәйданы – 114,6 га, Бессониха авылы – 19,3 га, яңа Әнзиркә авылы – 103,1 га, Черенга авылы– 135,2 га, Чирше авылы - 34,1 га, Мамыловка Бистәсе – 17,5 га (картографик материалга ярашлы).

Жирлектә балалар бакчасы, гомуми белем бирү мәктәбе, 2 фельдшер-акушерлык пункты, авыл мәдәният йорты, китапханә, спорт объектлары, элемент бөлгә, «Яковлево агрофирмасы»ЯАЖ авыл хужалыгы предприятиесе бар.

Яковлево авыл жирлегенң Татарстан Республикасы районнары һәм Алабуга муниципаль районының башка жирлекләре белән транспорт элементә хәзергә вакытта федераль һәм төбәк автомобиль юллары аша гәмәлгә ашырыла.

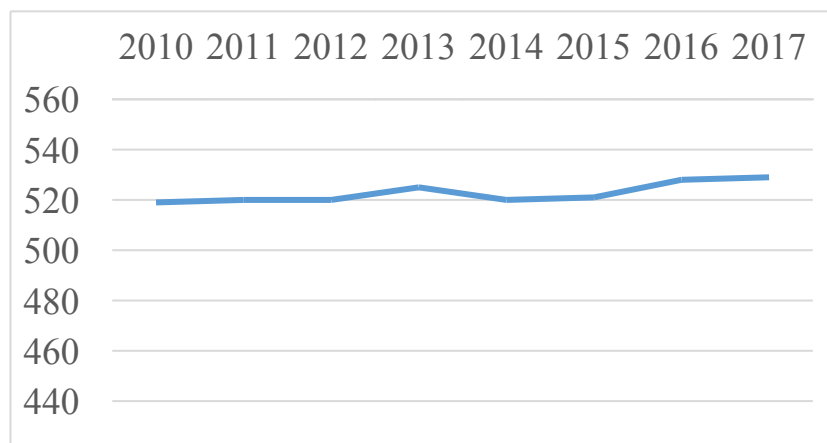
Жирлек территориясе буйлап федераль әһәмияттәгә «М-7 «Волга " автомобиль юлы уза. «М-7 «Идел»-зур Шурняк» һәм «М-7 «Идел»-Черенга-Свиногорье» төбәк әһәмиятендәгә автомобиль юллары Яковлево авыл жирлеген

Алабуга муниципаль районының башка җирлекләре белән транспорт элемтәсен тәмин итә. Җирлекнең эчке транспорт элемтәсен тәмин итүче төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары булып «М-7 «Идел» - чыршы», «М-7 «Идел» - Мамыловка» һәм «Яковлево-Иске Анзирка-Бессониha»автомобиль юллары тора.

Җирлекнең социаль-икътисадый характеристикасы, транспорт өлкәсендәге эшчәнлекне дә кертеп, җирлек территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә характеристика, транспорт ихтыяжын бәяләү

Икътисадый үсеш күрсәткечләренең берсе-халык саны. Халык санының үзгәрүе Җирлектә яшәү дәрәжәсенең, территориянең яшәү, икътисадый эшчәнлек алып бару өчен җәлеп итүчәнлегенә индикаторы булып тора.

Соңгы 9 елда халык санының үзгәрүе турындагы мәгълүмат 1 нче рәсемдә китерелгән.

1 нче рәсем-Яковлево авыл җирлегендә халык санының үзгәрү динамикасы 2017 ел мәгълүматлары буенча авыл җирлеге территориясендә 529 кеше яши.

1 нче рәсемдә күрсәтелгән диаграмманы анализлау Яковлево авыл җирлегендә халык санының соңгы елларда тотрыклылануын күрсәтә.

Карала торган муниципаль берәмлекнең Генераль планы нигезендә, Алабуга муниципаль районының Хужалык исәбе мәгълүматлары буенча, районның 15 авыл җирлеге арасында Яковлевское халык саны буенча 10 нчы урында тора; аның яшь структурасының уңайлыгы төрлечә бәяләнә. Бер яктан, Яковлево авыл җирлеге халкында балалар өлеше – районда иң түбән (13,8 %; 12 нче урын, ягъни ахырдан дүртенче), бу уңайсыз фактор булып тора. Икенче яктан, пенсия яшендәге затларның проценты чагыштырмача югары түгел (21,4 %; 11 нче урында), ә хезмәт яшендәге затлар өлеше буенча (64,8 %) җирлек районда икенче урында тора. Димәк, демографик йөкләнеш дәрәжәсе-районның авыл җирлекләре арасында иң түбән күрсәткечләрнең берсе (соңгысы алдыннан

14 нче урын). Жирлектә яшәүчеләрнең күпчелеге Яковлево авылында яши.

Яковлево авыл жирлегенең икътисади системасына агросәнәгать комплексы һәм инфраструктура тармагы керә. Авыл жирлегендә житештерүнең нигезен авыл хужалыгы тәшкил итә. Яковлево авыл жирлегендә «Светлая долина» ЖЧЖ, «Карамов» КФК, «Мкртчян» КФК эшли.

Авыл жирлеге инфраструктурасы предприятиеләрендә социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләре һәм административ-идарә оешмалары бар.

«Алабуга муниципаль районының Яковлево авыл жирлегенең социаль-икътисади үсеш дәрәжәсенә Характеристика» муниципаль берәмлеге Паспорты мәгълүматлары буенча, 2011 елның 1 гыйнварына Яковлево авыл жирлеге территориясендә 25 шәхси эшмәкәр теркәлгән.

Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасының эшләвенә Характеристика һәм эш күрсәткечләре

Яковлево авыл жирлегендә транспорт системасын үстерү жирлектә яшәүчеләрнең тормыш сыйфатын яхшырту өчен кирәкле шарт булып тора.

Автомобиль юллары челтәренең булуы һәм торышы икътисадый пространствоың территорияль бөтенлеген һәм бердәмлеген билгели. Юллар һәм жирле әһәмияттәге инфраструктураның торышы жәмгыятьнең социаль-икътисадый ихтыяжларына туры килмәү проблемасын бәяләп бетермәү икътисадый кыенлыklarның һәм тискәре социаль процессларның бер сәбәбе булып тора.

Жирлекнең транспорт инфраструктурасын шәһәр яны, тышкы транспорт линияләре, корылмалары һәм корылмалары тәшкил итә. Жирлекнең транспорт инфраструктурасының төп структур элементлары булып урамнар һәм юллар челтәре, шулай ук ана бәйлә пассажир транспорты челтәре тора.

Яковлево авыл жирлегенең башка регионнар белән тышкы транспорт-икътисадый элементларга автомобиль (индивидуаль һәм ижтимагый) транспорт төре белән гамәлгә ашырыла.

Су, тимер юл һәм һава транспорты файдаланылмый

Жирлек юллары челтәренә Характеристика, юл хәрәкәте параметрлары (транспорт чаралары агымнарының тизлеге, тыгызлыгы, составы һәм хәрәкәт интенсивлыгы, юлларның хәрәкәт белән тулылану коэффициенты һәм юл хәрәкәте торышын, автомобиль транспортынан айлана-тирә мохиткә экологик йөкләнешне һәм икътисадый югалтуларны тасвирлый торган башка күрсәткечләр), юлларны карап тоту сыйфатын бәяләү

Яковлево авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы автомобиль

юлларыннан гыйбарэт. Алар жирлек территориясен күрше территорияләр белән, жирлекнең торак пунктларын район үзәге белән бәйлиләр, жирлекнең барлык торак пунктларының тормыш эшчәнлеген тәмин итәләр, күп очракта жирлекнең үсеш мөмкинлекләрен билгелиләр, алар буенча автомобильләрдә йөк һәм пассажирлар ташу гамәлгә ашырыла. Жирлекнең тотрыклы икътисадый үсешенә ирешү, жирле житештерүчеләрнең конкурентлык сәләтен арттыру һәм халыкның тормыш сыйфатын яхшырту бурычларын хәл итү күбесенчә автомобиль юллары челтәренә үсеш дәрәжәсенә бәйле.

Яковлево авыл жирлегенә транспорт каркасы региональ һәм жирле автомобиль юллары челтәрләреннән һәм «Идел»М7 федераль трассасы участогыннан ясалган. Яковлево авыл жирлеге чикләрендәге федераль трассаның озынлыгы-9,376 км.

Региональ эһәмияттәге автомобиль юлларының күпчелеге асфальт-бетон белән капланган, калганнары күчеш яки грунт белән капланган.

Гомумән алганда, Яковлево авыл жирлеге чагыштырмача үсеш алган транспорт челтәре һәм чагыштырмача уңай транспорт мохите белән характерлана.

Алабуга муниципаль районы составындагы Яковлево авыл жирлеге территориясендәге автомобиль юллары исемлеге, тикшерелә торган муниципаль берәмлекнең Генераль планы күрсәткечләренә ярашлы рәвештә, 1 нче таблицада бирелгән.

1 нче Таблица-Яковлево авыл жирлеге территориясендәге автомобиль юллары Исемлеге

№ п/п	Название дороги	Протяжен ность, км	Тип покрытия
1	М-7 «Волга»-Большой Шурняк	6,597	асфальтобетонное
2	М-7 «Волга»-Черенга-Свиногорье	3,997	грунтовое
3	М-7 «Волга»-Чирши	0,985	переходное
4	М-7 «Волга»-Мамыловка	0,7	грунтовое
5	Яковлево-Новая Анзирка-Бессониха	7,1	асфальтобетонное
6	с.Яковлево , ул.Ленина	1,930	Щебень, асфальтобетонное

7	с.Яковлево, ул.Советская	1,208	бетон
8	с.Яковлево , пер.Советский	0,251	грунтовое
9	с.Яковлево, пер. Ленина	0,325	грунтовое
10	с.Яковлево, ул.Мира	0,406	асфальтобетонное щебень
11	с.Яковлево, пер. Газовиков	0,643	Грунт-щебень
12	с.Новая Анзирка, ул.Колхозная	1,473	асфальтобетонное
13	с.Новая Анзирка, ул.Полевая	1,333	грунтовое
14	с.Новая Анзирка, ул.Луговая	1,479	Асфальтобетонное, щебень, грунтовое
15	Пос.Мамыловка, ул.Луговая	0,555	щебень
16	д.Чирши, ул.Мира	1,119	грунтовое
17	с.Бессониha, ул.Береговая	1,380	асфальтобетонное
18	д.Черенга, ул.Первомайская	1,044	грунтовое
19	д.Черенга, ул.Светлая	1,150	грунтовое
20	д.Черенга, ул.Южная	1,245	грунтовое
21	д.Черенга, ул.Солнечная	0,354	грунтовое
22	д.Черенга, ул.Сосновая	1,018	грунтовое
23	д.Черенга, ул.Грибная	0,804	грунтовое
Итого:		37,096	

Алабуга муниципаль районының Яковлево авыл жирлегендә автомобиль юлларының жирле челтәре гомуми һәм гомуми булмаган файдаланудагы юллардан гыйбарәт.

Гомуми файдаланудагы жирле эһәмияттәге автомобиль юллары:

- торак пунктларга керү юллары белән;
- авыл хужалыгы объектларына керү юллары белән;

- туризм Һәм рекреация объектларына керү юллары белән;
- санитар чистарту объектларына керү юллары белән.

Муниципаль берәмлекнең жирле эһәмияттәге автомобиль юллары исемлеге 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче Таблица-жирле эһәмияттәге автомобиль юллары Исемлеге

№ п/ п	Наименование дороги	Протяженность, км	Тип покрытия
1	Костнеево-Черенга	3,068	грунтовое
2	Яковлево-Мурзиха	2,905	щебеночное
3	Подъезд к д. Чирши	1,1	грунтовое
4	Бессониха-Чирши	1,4	грунтовое
5	Подъезд к с. Новая Анзирка	0,58	асфальтобетонное
6	Подъезд к животноводческой ферме у с. Яковлево	0,53	асфальтобетонное

Яковлево авыл жирлеге автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлығы түбән, 40 авт тан да кимрәк./ ч. гомуми файдаланудагы жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының үткәрү мөмкинлеге житәрлек.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, транспорт системасына авыл жирлеге территориясе аша узучы федераль юл сизелерлек йогынты ясый. Тикшерелә торган муниципаль берәмлек чикләрендә элге автотрассада транспорт агымнары интенсивлығы якинча 1700 авт тәшкит итә.транспорт чаралары хәрәкәтенең иң кызу чорында / сәг. М-7 "Волга" автоюлы буенча корреспонденцияләрнең шактый күп булуына бәйле рәвештә, карала торган автотрасса янындагы Яковлево авыл жирлеге территориясендә әйләнә-тирә мохит һәм халык сәламәтлеге өчен унайсыз фон барлыкка килүен билгеләп үтәргә була: тавыш дәрәжәсе арту, атмосфера һавасының пычрануы, автомобиль юлы янындагы туфракка тискәре йогынты ясау. Шуңа бәйле рәвештә «Идел»М-7 юлын реконструкцияләү таләп ителә.

Транспорт инфраструктурасы өлешендә халыкка хезмәт күрсәтүнең сыйфатын күтәрү һәм үткәрү сәләтен арттыру максатында «Яковлево-Новая Анзирка-Бессониха»төбәк эһәмиятендәге юлны капитал ремонтлау таләп ителә.

Жирле юллар өлөшөндө (М-7 «Волга» ны исәпкә алмыйча) юл хәрәкәтендә катнашучылар ягыннан экологик йөклөнөш түбәндәге хәлләрдән чыгып Түбән дип бәяләнә::

- хәрәкәт интенсивлыгының һәм УДС йөклөнөшөнөң югары булмавы;
- гомуми агымда йөк транспорты чараларының аз өлөшө;
- тоткарлыклы хәлләр булмау.

Яковлево авыл жирлегә терәк челтәрәндәге жирле автомобиль юлларында транспорт агымнары тизлегә тулаем алганда юл хәрәкәтә иминлеген тәмин итүче зурлыкларга туры килә

Юлларга хезмәт күрсәтү подряд оешмасы тарафыннан Яковлево авыл жирлегә муниципаль берәмлегә территориясендә муниципаль автомобиль юлларын, тротуарларны һәм юл корылмаларын карап тоту буенча ел саен төзөлә торган комплекслы эшләр башкаруга муниципаль контракт буенча гамәлгә ашырыла. Эшләр составына керә::

– муниципаль автомобиль юлларын һәм тротуарларны карап тоту, алар үз эченә юл киёмнәрен, бүлөп бирелгән полосаны, жир өслөгөн, су бүлөп бирү системасын, юл корылмаларын-юлларны төзекләндерү элементларын карап торуның сезонлы шартларын исәпкә алып эшләрне; яшелләндерүне; хәрәкәтне оештыру һәм куркынычсызлыкны һәм юлларның, тротуарларның һәм юл корылмаларының транспорт-эксплуатация торышын саклап кала торган башка эшләрне ала. гамәлдәге норматив документлар нигезендә;

- кышкы тайгаклыкка каршы көрәш;
- автобус тукталышларын һәм тукталышларга якин территорияләрне карап тоту;
- искергән горизонталь билгеләрне яңадан ясау һәм торгызу;
- юл чатларын, жәяүлеләр кичүләрен, жәяүлеләр кичүләренәң индикаторларын карап тоту;

заказчының тиешле күрсәтмәсе буенча тизлекне мәжбүри киметү өчен ясалма тигезсезлекләрне монтажлау/демонтажлау;

- заказ бирүче биргән юл билгеләрен урнаштыру схемасы нигезендә юл билгеләрен карап тоту, монтажлау (урнаштыру) һәм демонтажлау эшләре.

Эшләрнең сыйфатын тикшерү килештерелгән график буенча, расланган критерийлар нигезендә муниципаль автомобиль юлларын карап тоту сыйфатын бәяләүнең йомгаклау актын төзеп башкарыла.

Муниципаль берәмлекнең урам-юл челтәрендәге житешсезлекләргә жирлекнең урам-юл челтәренең бер өлешендә каты өслекнең булмавы һәм жәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә китерү өчен кирәкле тротуарларның булмавы керә, шуның нәтижәсендә торак пункт урамнарында жәяүлеләр катнашында юл-транспорт һәлакәте килеп чыгу ихтималы зур.

Жирлектә транспорт чаралары паркы составын һәм автомобильләшү дәрәжәсен анализлау, парковкалар (парковка урыннары) белән тәмин ителеш

Транспорт чараларын кую һәм туктату урыннарын урнаштыру параметрлары буенча алынган мәгълүматны анализлау машина кую урыннарына ихтияжның канәгатьләнү дәрәжәсен һәм юл челтәренә алар тудыра торган йөкләнешне бәяләргә мөмкинлек бирәчәк.

«Яковлевское авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген территориясендә автотранспорт жәлеп итү объектлары кишәрлекләрен чикләрендә һәм жирлектә яшәүчеләрнең йорт яны кишәрлекләрендә саклана.

«Яковлевское авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген территориясендә транспорт чараларының актив паркына сан ягыннан һәм сыйфат ягыннан анализ ясау өчен Россия Федерациясенең Федераль салым хезмәтенен (РФ Федераль салым хезмәте) хисапларыннан алынган мәгълүматлар файдаланылды. Яковлево авыл жирлеген буенча транспорт саны 2016 елга 170 транспорт чарасы тәшкил иткән. Авыл жирлеген территориясендә теркәлгән транспорт чараларының зур өлешен җиңел автомобильләр тәшкил итә.

Алынган мәгълүматларга караганда, Яковлево авыл жирлегендә 1000 кешегә 321 җиңел автомобиль туры килә.

Пассажирлар агымын анализлауны да кертеп, гомуми файдаланудагы транспорт чаралары эшенә Характеристика

Пассажир транспорты халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә мөһим элемент булып тора, аннан башка җәмгыятьнең нормаль эшләве мөмкин түгел. Ул халыкның производство, көнкүреш, мәдәни максатлар тудырган күчеп йөрү ихтияжларын канәгатьләндерергә тиеш.

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Яковлево авыл жирлеген территориясендә даими рәвештә шәһәр яны автобусларында пассажирлар ташу, шулай ук даими рәвештә шәһәрара пассажирлар ташу гамәлгә ашырыла.

Ике муниципальара маршрут уза торган була

– «Алабуга - Казан-Алабуга»591 нче маршруты;
 - 587 нче маршрут "Мамадыш-Яр Чаллы, Алабуга шәһәренә кереп".
 «Алабуга – Дюм-Дюм торак пункты» 103 нче муниципаль маршруты жирлек территориясендә пассажирлар ташый (тиешле тукталыш пунктларында тукталыш).

Авыл жирлеге территориясендә жәмәгать транспортының ике тукталыш пункты урнашкан. Төзекләндерелгән күрсәткечләр буенча мәгълүмат 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче Таблица-Яковлево авыл жирлеге тукталыш пунктларының төзеклеге

№ п/п	Наименование	Знак остановочного пункта	Автобусный павильон	Посадочная площадка	Освещение	Пешеходный переход	Остановочная площадка
1	село Новая Анзирка	имеется	имеется	имеется	отсутствует	имеется	имеется
2	село Яковлево	отсутствует	имеется	имеется	отсутствует	отсутствует	имеется

Пассажирлар йөртү даими рәвештә пассажирлар йөртүнең һәм багаж ташуның муниципаль маршрутларының расланган реестры нигезендә гамәлгә ашырыла. Гомумән алганда, гомуми файдаланудагы маршрут пассажир транспортының гамәлдәге системасы куелган бурычларны үти. Проблемалар арасында уңайлылык һәм экологик яктан уңайлылык күрсәткечләре югары булмаган искергән хәрәкәтчән составны куллануны билгеләп үтәргә кирәк. Тукталыш объектлары гамәлдәге нормативлар нигезендә житәрлек күләмдә төзелмәгән.

Жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү шартларына Характеристика

Жэяүлелэр хэрэкэте корреспонденцияларнең иң өстенлекле төре булып тора, чөнки ул транспорт инфраструктурасына иң аз таләпләр куя, әйләнә-тирә мохитне пычратуга һәм шау-шуга бәйле тискәре нәтижеләр тудырмый, шулай ук халыкның сәламәтлек дәрәжәсен күтәрүгә ярдәм итә. Әмма гражданнарға уңайлы һәм имин хәрәкәт итү өчен, юл хәрәкәтен оештыруның тиешле техник чараларын кулланып, урам-юл челтәрен жэяүлеләр өчен кирәкле элементләр белән тәмин итәргә кирәк.

«Яковлевское авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенң күпчелек урамнары һәм юллары тротуарлар һәм жэяүлеләр өчен юллар белән тәмин ителмәгән. Жирлекнең урам-юл челтәрен заманча жэяүлеләр инфраструктурасы белән төзекләндерү кайбер бурычларны хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- жэяүлеләр хәрәкәтенң куркынычсызлыгын һәм уңайлылыгын арттырырга;
- жирлек торак пунктларына жэяү барып житү мөмкинлеген тәмин итәргә;
- жирлектә яшәүчеләрнең жэяүле хезмәт миграциясе, ягъни хезмәт куелган урыннарға кадәр күченү сыйфатын яхшыртырга;
- жирлек перифериясенң Үзәк районы белән жэяүлеләр элементсен тәмин итәргә;
- мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларына жэяү барып житү мөмкинлеген тәмин итәргә;
- жирлекнең торак пунктлары эчендә жэяүлеләр элементсен арттырырга;
- туризмны рекреацияләү һәм үстерү максатларында мәдәни мирас статусына ия тарихи-ландшафт комплексларын жэяүле маршрутлар белән тәмин итәргә.

Велосипедта йөрү жэяү йөрүдәге кебек үк өстенлекләргә ия, өстәвенә корреспонденцияларне ерак араларға алып барырга мөмкинлек бирә. Жирлек территориясендә велосипедта йөрү өчен махсус юллар каралмаган. Велосипедчылар хәрәкәте юл хәрәкәте кагыйдәләре таләпләренә туры китереп гомуми файдаланудагы юлларда башкарыла.

Йөк транспорты чаралары хәрәкәтенә Характеристика, коммуналь һәм юл хезмәтләре транспорт чаралары эшен бәяләү, әлеге транспорт чаралары өчен инфраструктураның торышы

Йөк транспорты йөкләрне житештерү урыныннан куллану урынына күчерү өчен төп транспорт төре булып тора. Торак пунктларда йөк транспортының төп хәрәкәт маршрутлары поселок юллары, шулай ук үзәк урамнар буйлап уза,

шулай итеп Һаваның пычрану дәрәжәсен киметү, авыл җирлегенең юл-транспорт челтәренә йөкләнешне киметү һәм аварияләр дәрәжәсен киметү өчен шартлар тудырыла.

Муниципаль берәмлектә йөк транспортының төп хәрәкәт маршрутлары федераль әһәмияттәге М-7«Волга»автомобиль юлы буйлап уза.

Җирлек территориясендә йөк ташуны төп тарту урыннары булып «Светлая долина» ЖЧЖ, «Карамов» КФК, «Мкртчян»КФК авыл хужалыгы предприятиеләре тора.

Юл хәрәкәте иминлегенә дәрәжәсенә Анализ

Юл-транспорт Һалакәте турындагы белешмәләргә Һәрьяклап анализлау юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тәмин итү эшенең иң мөһим өлешләреннән берсе булып тора.

Бүгенге көндә автомобиль юлларында аварияләр проблемасы транспорт чаралары паркының артуы, юл-транспорт инфраструктурасының юл хәрәкәтендә катнашучылар ихтыяжларына туры килмәве һәм машина йөртүчеләрнең дә, Һәяүлеләрнең дә дисциплинасы бик түбән булу сәбәпле аеруча кискенләшә бара.

Хәзерге вакытта торак пунктларның юлларында һәм урамнарында, шулай ук региональ һәм федераль әһәмияттәге трассаларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, юл-транспорт Һалакәтләрен кискәтү һәм алардан килгән зыяннарның авырлыгын киметү транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерүнең актуаль бурычларыннан берсе булып тора.

Аварияләр статистикасын анализлау өчен башлангыч мәгълүматлар сыйфатында РФ Юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча Баш идарәсенең (ЮХИДИ) рәсми аварияләр статистикасы мәгълүматлары, РФ Эчке эшләр министрлыгы тарафыннан бирелгән ачык мәгълүматлар файдаланылды.

2017 елда Яковлево авыл җирлегенә территориясендә 4 юл-транспорт Һалакәте теркәлгән, шуларның 1се ауган, 1се бәрдерелгән. Һәяүлегә, 2 бәрелеш. Юл-транспорт Һалакәте мәгълүматлары нәтижәсендә 0 кеше Һалак булган, 4 кеше яраланган. 2017 елда социаль куркыныч 100 мең кешегә 0 Һалак булуыны тәшкил иткән. Зыян күрүчеләрнең гомуми саныннан юл-транспорт Һалакәтендә Һалак булуыларның өлеше буларак исәпләнә торган нәтижәләрнең авырлыгы

(һалак булучылар һәм яралылар), 2017 елда 0 % тәшкил иткән. Шулай итеп, 2017 елда жирлек юлларында аварияләр шактый түбән дәрәжәдә булган дигән нәтижә ясарга була.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, барлык юл-транспорт һалакәтләре федераль әһәмияткә «Идел» М-7 автоюлында теркәлгән.

Юл-транспорт һалакәтенең сәбәпләре һәм тиешле шартлары арасында түбәндәгеләрне аерып күрсәтергә мөмкин:

- юл хәрәкәтендә катнашучыларның дисциплинасы түбән булу;
- юл өслегенең торышы канәгатьләнерлек түгел;
- тизлек режимын бозу.

Авариялелек һәм булу белән хәлнең начараю куркынычы белән бәйле рәвештә

юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү проблемалары озак сроклы стратегияне эшләү һәм гамәлгә ашыру, барлык кызыксынган хезмәтләрнең һәм халыкның, жирле үзидарә органнарының тырышлыгын координацияләү таләп ителә. Барлыкка килгән проблеманың кискенлеген киметү максатында программ-максатчан методны куллану ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

- - жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү

юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәләре;

-юл шартларында зыян күрүчеләр булган юл-транспорт һалакәтләре санын киметү, шулай ук юл-транспорт һалакәтләрендә һалак булучылар санын киметү буенча чаралар комплексын гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик характердагы чараларны гамәлгә ашыру.

Юл-транспорт һалакәтләре белән бәйле проблемаларны нәтижәле хәл итү һәм аның күрсәткечләрен киметүне тәмин итү өчен юл хәрәкәте иминлеген арттыру һәм аларның финанс ресурслары белән тәмин ителешен системалы рәвештә гамәлгә ашыруны дәвам итү зарур.

«Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 28.06.2014 № 172-ФЗ Федераль законы муниципаль берәмлекләрдә юл хәрәкәте иминлеген тиешле дәрәжәдә тәмин итү бурычларын хәл итүнең программ-максатчан ысулын гамәлгә ашыру коралы буларак жирле үзидарә дәрәжәсендә максатчан муниципаль программаны билгели. Бәян ителгәннәрне исәпкә алып, махсус муниципаль программа кысаларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү

өлкәсендә эшнә дәвам итүнең актуальлегә һәм нигезле кирәклегә турында нәтижә ясарга мөмкин.

Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә, халыкның иминлегенә һәм сәламәтлегенә тискәре йогынтысы дәрәжәсен бәяләү

Автомобиль транспорты һәм автотранспорт комплексы инфраструктурасы әйләнә-тирә мохитне пычратуның төп чыганаclarына керә.

Һава бассейнының автотранспорт чыгарылмалары белән пычрануының төп сәбәбе-автотранспортның саны арту, аның тузганлыгы һәм сыйфатсыз ягулык.

Эчке янулы двигатель газларында зарарлы матдәләр һәм кушылмалар, шул исәптән канцерогеннар да бар. Юл өсләген бозга каршы торучы нефть продуктлары, шиннарның тузган продуктлары, тормоз накладкалары, хлоридлар юл бие полосаларын һәм су объектларын пычраталар.

Эчке янулы двигательләр чыгаруының төп компоненты (тавыштан тыш) – углерод әчемәсе (угар газы) – кеше, хайваннар өчен куркыныч, концентрациясенә карап төрле дәрәжәдә агулануга китерә. Автомобильләр һәм һавадагы пычраткыч матдәләр катнашмалары үзара тәәсир итешкәндә, агрессиврак яңа матдәләр барлыкка килергә мөмкин. Автомобиль юлларына якин территорияләрдә су, туфрак һәм үсемлекләр күп кенә канцероген матдәләргә йөртә. Монда яшелчә, жиләк-жимеш үстерергә һәм терлекләргә үләннәр ашатырга ярамый.

Автотранспортның әйләнә – тирә мохитне пычратуга тискәре йогынтысын киметү эшендәге юнәлешләрнең берсе булып альтернатив ягулык-кысылган һәм сыекландырылган газны куллануны тагын да киңәйтү, юлларны төзекләндерү, двигательләрнең эшен контрольдә тоту тора.

Гигиена нормативларына туры килми торган һава пробаларының гомуми саныннан 50% тан артыгын автомагистральләрдә алынган пробалар тәшкил итә.

Алабуга районы автомагистральләрендә стационар күзәтү постлары юк.

Жирлекнең транспорт инфраструктурасын үстерүнең һәм урнаштыруының гәмәлдәге шартларына һәм перспективаларына Характеристика

Алабуга муниципаль районының «Яковлево авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү» бүлеген эшләүнең төп максаты халык ихтияжлары нигезендә автомобиль юлларын үстерүгә, жирлек икътисадының нәтижеләлеген һәм конкурентлыкка сәләтлелеген арттыруга, юл челтәренең таләп ителгән техник торышын, үткөрү сәләтен, куркынычсызлыгын һәм тыгызлыгын тәәмин итүгә юнәлдерелгән чараларны эшләүдән гыйбарәт.

Региональ юллар Татарстан Республикасы милке булып тора һәм шуңа бәйле рәвештә төп чаралар аларны саклап калуга, модернизацияләүгә һәм үстерүгә юнәлдерелгән.

Хәзерге вакытта «мәгариф», «сәламәтлек», «АПКны үстерү» һәм башка милли проектларны гамәлгә ашыру кысаларында торак пунктларны транспорт элементларе белән тәмин итү юл челтәрен үстерү өлкәсендә иң мөһим бурычларның берсе булып тора.

Югарыда санап үтелгән проектларны гамәлгә ашыру күбесенчә авыл җирлеге халкының урта һәм һөнәри белем алу һәм медицина ярдәме алу мөмкинлеген тәмин итүгә бәйле.

Транспорт инфраструктурасын алга таба үстерү өчен гамәлдәге җирле эһәмияттәге юлларны реконструкцияләү, торак пунктларга асфальт-бетон юллар салу зарур.

Яковлево авыл җирлегенең планлаштырыла торган транспорт каркасы федераль, региональ һәм җирле эһәмияттәге автомобиль юлларыннан төзелә, алар халыкның муниципальара һәм муниципальара корреспонденцияләргә ихтыяжын тулысынча тәмин итә алачак.

Торак пунктларның урам-юл челтәрен үстерү чаралары яңа торак төзелеше мәйданчыкларында урамнар һәм юллар төзүгә һәм Алабуга муниципаль районының Яковлево авыл җирлеге составына керүче торак пунктларның гамәлдәге торак төзелеше территориясендә урамнарны һәм юлларны реконструкцияләүгә юнәлдерелгән.

Транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше өчен кирәкле норматив-хокукий базаны бәяләү

Татарстан Республикасы Алабуга районы Яковлево авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең транспорт инфраструктурасы:

- Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы белән;
- «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон белән;
- «Юл хәрәкәте иминлеге турында» 10.12.1995 елгы 196-ФЗ номерлы Федераль закон белән;

- РФ Хөкүмәтенен «юл хәрәкәте кагыйдәләре турында» 23.10.1993 ел, № 1090 карары белән;

- Алабуга районы муниципаль берәмлеген территорияль планлаштыру схемасы белән 21.12.2010 № 20-14/17538;

- Татарстан Республикасы Алабуга районы Яковлево авыл җирлеге муниципаль берәмлегенен Яковлево авыл җирлеге Советының 17.12.2012 № 86 карары белән расланган Генераль планында.

Татарстан Республикасы Алабуга районы Яковлево авыл җирлеге муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенә һәм үсешенә өчен кирәкле норматив-хокукий база нигездә формалаштырылган.

Алабуга муниципаль районының территорияль планлаштыру схемасы чаралары нигезендә Яковлево авыл җирлегендә авыл хужалыгы җитештерүенә гамәлдәге юнәлешләрен алга таба үстерү планлаштырыла.

Транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү

Татарстан Республикасы Алабуга районының Яковлево авыл җирлеге Советы тарафыннан «Яковлево авыл җирлегенен 2026 елга һәм 2027-2028 елларга план чорына бюджеты турында» карар расланды.

Карар кысаларында авыл җирлеге чикләрендә урам-юл челтәрен төзекләндерү максатында автомобиль юлларын һәм аларда инженерлык корылмаларын төзү һәм карап тоту чаралары карала.

Финанслау чыганаclarы муниципаль берәмлек акчаларыннан гыйбарәт. Гамәлгә ашыру өчен еллар буенча финанслау каралган:

- - 2019 ел-100 мең сум;	- - 2024 ел-30 мең кеше сум;
- - 2020 елга-30 мең сум;	- - 2025 ел-30 мең кеше сум;
- - 2021 ел-30 мең сум;	- - 2026 ел-30 мең кеше сум;
- - 2022 ел-30 мең сум;	- - 2027 елга-30 мең кеше.;
- - 2023 ел-30 мең сум;	- - 2028 ел-30 мең кеше сум

Муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжы фаразын, халыкның хәрәкәт итү күләмен һәм характерын үзгәртүгә эшләү

Җирлекнең социаль-иқтисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенә фаразы

Торак төзелешенә хәзерге тенденцияләре түбәндәгечә: торак фондының төп күләме халыкның үз акчалары исәбенә кертелә (керемнәре уртачадан югары булган гаиләләр), дәүләт финанславы нигездә максатчан программалар

кысаларында гамэлгә ашырыла һәм шул ук вакытта акрынлап кими бара.

Авыл жирлегенен социаль-иқтисадый һәм шәһәр төзелешә үсешенен агымдагы дәрәжәсә күрсәткечләрән анализлаганда түбәндәгеләр билгеләнә:

- жирлек торак пунктларына транспорт белән барып житү мөмкинлегә
- анда яшәүчеләрнен ихтыяжларын канәгатьләндерә;
- житештерү объектлары халык яши торган урынга якин урнаша, бу исә хатларнын төп төрен – хезмәт хатларын жиңеләйтә.

Яковлево авыл жирлегендә торак төзелешен үстерү территориаль резервлар хисабына карала.

2018 елда Яковлево авыл жирлегә территориясендә 528 кеше яшәгән.

Яковлево авыл жирлегенен генераль планын эшләү кысаларында ясалган әлегә демографик фаразга караганда, тикшерелә торган муниципаль берәмлектә халык саны беренче чиратта (2020 ел) 539 кеше тәшкил итәчәк, исәпләнгән вакытка (2035 ел) – 608 кеше. Яковлево авыл жирлегендә халыкнын фаразлана торган саны буенча тулырак мәгълүматлар 4 нче таблицада китерелгән

4 нче Таблица-Яковлево авыл жирлегендә халык саны фаразы

Наименование	2020 г.	2025 г.	2030 г.	2035 г.
Яковлевское СП, в том числе	539	572	603	608
с. Яковлево	405	356	460	470
с. Бессониха	13	21	23	23
п. Мамыловка	3	5	5	5
с. Новая Анзирка	53	53	48	43
д. Черенга	32	39	44	44
д. Чирши	33	34	35	35

В таблице 5 приведены данные по прогнозу численности детей и подростков в поселении.

Таблица 5 – Предполагаемая численность детей и подростков

Наименование	2020 г.				2035 г.			
	1-6 л.	7-15 л.	16-17	7-17 л.	1-6	7-15 л.	16-17	7-17 л.

			л.		л.		л.	
Яковлевское СП, в том числе	27	50	13	63	31	56	15	71
с. Яковлево	26	44	12	56	30	51	14	65
с. Бессониha	0	1	0	1	0	1	0	1
п. Мамыловка	0	0	0	0	0	0	0	0
с. Новая Анзирка	1	4	0	4	1	3	0	3
д. Черенга	0	0	0	0	0	0	0	0
д. Чирши	0	1	1	2	0	1	1	2

- Татарстан Республикасының икътисадый үсешенең төп юнәлешләре нигезендә нефть ятмаларын эшкәртү киләчәктә республиканың нефть чыгару сәнәгатен үстерүнең төп стратегик юнәлешләренең берсе буларак сакланып калачак. Димәк, Яковлево авыл җирлеге территориясендә нефть чыгару алга таба да сакланачак.

- Яковлево авыл җирлеге территориясендә руда булмаган файдалы казылмаларны сәнәгый эшкәртү Алабуга муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы, Яковлево авыл җирлегенең генераль планы һәм башка программалар һәм документлар белән планлаштырылмый.

- Сәнәгать житештерүе өлешендә Генераль планда түбәндәге чаралар билгеләнә:

- торф чыгару буенча гамәлдә булмаган өч карьер территориясен махсус билгеләнештәге яшелләндерү өчен яңадан эшләтеп жибәрү;

- Яковлево авылы янында урнашкан ягулык-майлау материаллары склады территориясен башка территорияләргә күчерү һәм аны Яковлево авылыннан көнчыгышка агросәнәгать комплексы объектларын перспективалы үстерү территориясенә Генераль планда каралган территориягә күчерү.

- Генераль планда беренче чиратта Яковлево авылы янында урнашкан «Светлая долина» ЖЧЖ фермасы территориясен башка территорияләргә күчерү һәм аны Яковлево авылыннан көнчыгышка агросәнәгать комплексы объектларын перспективалы үстерү территориясе (25,3 га) итеп Генераль планда каралган территориягә күчерү карала. Алабуга муниципаль районының

территориаль планлаштыру схемасы нигезендә шулай ук фермада эре мөгезле терлекләр санын 200 башка арттыру күздә тотыла.

- Моннан тыш, Генераль планда түбәндәге чаралар планлаштырыла: :
- -Яковлево авылы янында урнашкан «Светлая долина» ЖЧЖ машина-трактор паркы территориясен торак төзелешенә һәм махсус билгеләнештәге яшелләндерүгә күчерү һәм аны Яковлево авылыннан көнчыгышка агросәнәгать комплексы объектларының перспективалы үсеше территориясенә Генераль планда каралган территориягә күчерү (25,3 га);

- - Яковлево авылы янында урнашкан «Светлая долина " ЖЧЖ терлекләр өчен жәйге лагерь территориясен башка территорияләргә күчерү һәм аны Яковлево авылыннан көнчыгышка агросәнәгать комплексы объектларын перспективалы үстерү территориясенә Генераль планда каралган территориягә күчерү (25,3 га);

- - Яковлево авылы янындагы тирес саклагыч территориясен башка территорияләргә күчерү;

- - Черенга авылында урнашкан эшләми торган ферма территориясен торак төзелеше һәм социаль-мәдәни хезмәт күрсәтү объектлары итеп үзгәртү;

- - Яковлево авылы янында урнашкан эшләми торган терлекләр өчен жәйге лагерь территориясен житештерү объектларын урнаштыру өчен Генераль планда каралган резерв майданчык итеп (0,6 га)яңадан эшләтеп жибәрү;

- Югарыда әйтелгәннәрдән тыш, Яковлево авыл жирлегә башкарма комитеты тәкъдиме буенча, Генераль планда агросәнәгать комплексы объектларын перспективалы үстерү территориясе (9,3 га, Чыршы авылыннан көнчыгышка таба) өчен Генераль планда каралган территориядә 1000 баш куәтле сарык үрчетү буенча яңа ферма урнаштыру карала.

- Яңа торак төзелеше өчен Генераль план буенча гомуми мәйданы 129,8 га булган территория тәкъдим ителгән.

- Яковлево, Бессониха, Яңа Анзирка, Черенга, чыршы һәм Мамыловка бистәләрендә яңа торак төзү өчен майданчыклар каралган.

- Яковлево авылында яңа торак төзелеше өчен 14,5 га майдан каралган, Бессониха авылында – 4,15 га, яңа Әнзиркә авылында – 14,1 га, Черенга авылында – 82,7 га, Чирше авылында – 12,6 га һәм Мамыловка бистәсендә – 1,73 га.

- 2035 елга авыл жирлегенең торак фондының гомуми күләме, торак территорияләргә үстерү буенча тәкъдим ителә торган барлык чараларны гамәлгә ашыру шарты белән, 79,0 мең кв.м га кадәр артырга тиеш, фаразлана торган чорда торак фондының үсеше 69,2 мең кв. м гомуми торак мәйданы яисә елына 2,7 мең кв. м торак тәшкил итәргә тиеш.

- Яна торак төзелеше һәм тузган торакны алмаштыру төзүчеләр көче белән, шул исәптән финанслауның төрле схемаларын (төзүчеләр акчалары, ипотека, шул исәптән социаль ипотека, ташламалы категориядәге төзүчеләргә субсидиялар, яшъ белгечләрне авылда калдыру программалары һ.б.) кулланып гамәлгә ашырылачак.

- Шулай ук генераль план нигезендә шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлешендә халыкка хезмәт күрсәтү системасын үстерү максатларында түбәндәге чаралар күздә тотыла.:

- - Яковлево авылында балалар бакчасы бинасын 5 урынга арттырып реконструкцияләү;

- - Черенга авылында 30 урынлык балалар бакчасы төзү;

- - Черенга авылындагы яңа гомуми белем бирү мәктәбе каршында 30 урынлык өстәмә белем бирү учреждениеләрен оештыру күздә тотыла;

- - Черенга авылында сменасына 25 кешегә исәпләнгән фельдшер- акушерлык пункты төзү һәм Чыршы авылында булган фельдшер- акушерлык пункты бинасын реконструкцияләү;

- - Яңа Әнжәр авылында 70 урынлык клуб төзү;

- - Черенга авылындагы яңа гомуми белем бирү мәктәбе каршындагы 162 кв. м мәйданлы спорт залын урнаштыру;

- - Черенга авылында 300 кв. м мәйданлы яссы корылмалар төзү;

- - Яковлево авылыннан көнчыгыш юнәлештә 1,1 га мәйданлы яңа зират салу;

- - Черенга авылында 61 кв. м сәүдә мәйданында сәүдә предприятиеләре төзү.

Жирлекнең транспорт ихтыяжы фаразы, жирлек территориясендә булган транспорт төрләре буенча халыкның хәрәкәтләнү күләме һәм характеры һәм йөкләр ташу фаразы

Муниципаль берәмлектә чагыштырмача тотрыклы демографик һәм социаль- икътисадый вазгыять хисап чорында муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжының, халыкның хәрәкәт итү күләменен һәм характерының шактый үзгәрүенә реаль алшартлар булмау турында нәтижә ясарга мөмкинлек бирә.

Жирлек территориясендә төп транспорт төре-Автомобиль транспорты, Автомобиль транспортында йөк ташу күләме тотрыклы характерда.

Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү фаразы

Үткәрелгән анализ нәтижәсендә, урам-юл челтәрен төзекләндерү дәрәжәсен күтәрү һәм автомобиль юлларын карап тоту буенча тиешле чаралар булмаганда,

юл өслегененң нык тузуы һәм авыл жирлеге территориясендә хатлар сатуның уңайлылығы һәм тизлеге кимүе фаразлана, дигән нәтижә ясарга мөмкин.

Автомобиль юлларының заманча челтәрен төзү хезмәт күрсәтү дәрәжәсен тамырдан яхшыртудан, юл хәрәкәтендә катнашучыларның хезмәт һәм ял итү шартларын тәмин итүдән башка мөмкин түгел.

Юл сервисы системасын камилләштерү чаралары автомобиль юлларының торышын алдынгы дәрәжәгә якынайтуга юнәлдерелгән. Аларны гамәлгә ашыру автомобиль юлларында хәрәкәтнең уңайлылығын арттыруга һәм куркынычсызлыгын тәмин итүгә, шулай ук йөкләргә һәм пассажирларга хезмәт күрсәтү дәрәжәсен яхшыртуга ярдәм итәчәк. Юл сервисын үстерү буенча каралган чаралар юл хәрәкәтендә катнашучыларга хезмәт күрсәтү өчен бюджеттан тыш акчалар җәлеп итүне стимуллаштыруны тәмин итә. Юл сервисы объектларын урнаштыруны тәртипкә китерү буенча билгеләнгән чаралар системасын гамәлгә ашыру юл биек полосаларына экологик йөкләнешне киметергә, кулланучыларга хезмәт күрсәтүгә яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк.

Район юлларында урнаштырылырга һәм файдаланылырга тиешле юл сервисы объектлары билгеләнеше буенча ике төркемгә бүленә:

- автомобиль юлы комплексына керүче һәм машина йөртүчеләрнең һәм пассажирларның арыганлыгын киметүгә, хәрәкәттә катнашучыларга кирәкле ярдәм күрсәтүгә тәмин итүгә, хәрәкәтнең уңайлылығын һәм куркынычсызлыгын арттыруга, автомобиль юлларының ныклығын арттыруга актив ярдәм итүче объектлар (автомобильләрне кыска вакытка кую һәм хәрәкәттә катнашучыларның ял итү мәйданчыклары, автобус тукталышлары, үлчәү контроле пунктлары, ЮХИДИ постлары). Бу объектларның саны һәм урнашу урыны юллар төзелешенә проектка кадәр документация белән билгеләнәчәк;

- хәрәкәттә катнашучыларның уңайлылығын арттыру, машина йөртүчеләр һәм пассажирлар өчен хезмәт һәм ял итү өчен шартлар тудыру өчен юл биек полосасы чикләрендә түләүле сервис объектлары. Бу төркем объектларына мотельләр, кемпинглар, автозаправка станцияләре, техник хезмәт күрсәтү станцияләре, туклану пунктлары (КДС) кертелгән.

Жирлекнең генераль планы нигезендә федераль әһәмияттәге М-7 «Волга»автомобиль юлында ике ял мәйданчыгы төзү күздә тотыла.

Жирлекнең юл челтәрен үстерү фаразы

Яковлево авыл жирлегенең генераль планы нигезендә юл челтәрен үстерү буенча берничә чара фаразлана:

- региональ эһәмияттәге ике юл төзү М-7 "Волга" - Черенга-Свиногорье һәм М - 7 "Волга" - Мамыловка;

Бессониха-чыршы жирле эһәмияттәге ике юл салу һәм Чыршы авылына керү юлы;

- «Идел»М-7 федераль юлы участогын реконструкцияләү;

"Яковлево-Яңа Анзирка-Бессониха" региональ юлын капитал ремонтлау

-Черенга авылында М-7 «Волга» автоюлы өстендә ясалма корылма төзү.

Генераль планда Яковлево авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда яңа торак төзелеше мәйданчыкларында урамнар һәм юллар төзү, урамнарны һәм юлларны реконструкцияләү каралган.

Автомобильләшү дәрәжәсе, юл хәрәкәте параметрлары фаразы

2035 елга кадәрге озак сроклы чорга фараз буенча Алабуга районында яшәүчеләрнең индивидуаль жиңел автомобильләр белән тәмин ителеше:

- 2020 елда – 1000 кешегә 321 автомобиль туры килә;

- 2036 елда – 1000 кешегә 494 автомобиль туры килә.

Юлда аварияләрне киметү чараларын билгеләгәндә, шулай ук юл чатында юл хәрәкәтен жайга салуны камилләштергәндә юл хәрәкәте параметрларын билгеләү аерылгысыз өлеш булып тора. Юл хәрәкәтенең төп параметрларына түбәндәгеләр керә: хәрәкәт интенсивлыгы, Яшел сигналга килү интенсивлыгы, транспорт агымы составын китерүнең динамик коэффициенты, туену агымы, автомобиль чиратларының билгеләнгән кимү интервалы, хәрәкәт полосасының йөкләнеш коэффициенты, циклда яшел сигнал өлеше, чиратның арту коэффициенты, автомобильләрдә һәм метрларда чиратның уртача озынлыгы.автомобиль тукталышларының чагыштырма саны, тукталышсыз үтеп йөрү коэффициенты.

Федераль һәм региональ эһәмияттәге автомобиль юлларын реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау буенча генераль план нигезендә тәкъдим ителә торган чараларны һәм автомобильләшү дәрәжәсен арттыруны исәпкә алып, транспорт чаралары хәрәкәте өчен уңайлырак шартлар тудыру исәбенә хәрәкәт интенсивлыгын арттыруны күз алдына китерергә мөмкин.

Региональ һәм жирле дәрәжәдәге яңа автомобиль юллары төзү жирлекнең юл челтәренең үткәрү сәләтен арттырырга һәм юл челтәренең тыгызлыгын арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Юл хәрәкәте иминлеге күрсәткечләре фаразы

Киләчәктә вәзгыятьнең түбәндәге сәбәпләр аркасында начараюы мөмкин:

- халыкның даими үсә барган мобильлеге;
- хәрәкәттә катнашучылар тарафыннан юл хәрәкәте иминлеге таләпләрен массакуләм санга сукмау;
- автомобиль юлларының торышы канәгәтләнәрлек түгел;
- юл хужалыгының техник дәрәжәсә житәрлек түгел;
- юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларының камил булмавы.

Вәзгыятьнең тискәре үсешенә юл куймас өчен,:

Яковлево авыл жирлеге торак пунктларының гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында һәм урам-юл челтәрендә юл хәрәкәте иминлеген тәмин итүнең заманча системасын булдыру;

- халык арасында, шул исәптән балигъ булмаганнар арасында хокукий аңны күтәрү һәм хәвефле тәртипне кисәтү;
- юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемаларын һәм проектларын эшләү һәм алар күздә тоткан чараларны гамәлгә ашыру исәбенә юл хәрәкәтен оештыру дәрәжәсен күтәрү.

Өгәр әлеге чаралар исәпләнгән вакытта гамәлгә ашырылса, юл хәрәкәте иминлеге күрсәткечләре фаразы уңай. Хисап чорларында әлеге күрсәткечләрнең гамәлдәге күрсәткечләрен саклап калу күздә тотыла: елына 2-4 юл-транспорт һәлакәте, 2-4 яраланган, 0-1 һәлак булган.

Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысы фаразы

Транспортның әйләнә-тирә мохиткә зарарлы йогынтысын киметү өлкәсендә транспорт инфраструктурасының бурычлары булып:

транспортның барлык төрләрендәге йогынтылар, ташлаулар һәм ташлаулар күләмен, калдыклар санын киметү исәбенә транспортның кеше сәламәтлегенә зарарлы йогынтысын киметү;

- транспорт чараларының экологик чиста ягулык төрлөрөнә күчүен мотивацияләү.

Транспортның әйләнә-тирә мохиткә зарарлы йогынтысын киметү һәм килеп чыга торган зыянны киметү өчен:

транспорт чараларының экологик хәвефсез төрләрән куллану исәбенә транспортның һава һәм су мохитенә һәм кеше сәламәтлегенә зарарлы йогынтысын киметү;

- ягулык-энергетика ресурсларының альтернатив чыганаclarында (нефтьнеке булмаган) эшләүче транспорт чараларынан файдалануны стимуллаштырырга.

Автотранспорт чараларының санын арттыру һәм автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлыгын арттыру шартларында әйләнә-тирә мохиткә транспорт-юл комплексының тискәре йогынтысын киметү өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру күздә тотыла:

- бозлавыйка каршы материалларның тискәре йогынтысын киметергә мөмкинлек бирә торган гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын карап тотуның яңа ысулларын эшләү һәм гамәлгә кертү;

- автомобиль юлларын әйләнә-тирә мохитне зарарлы йогынтылардан саклау чаралары белән төзекләндерү, моңа ясалма һәм

- тавыш тәэсирен киметү һәм янәшәдәге территорияләрне пычрату өчен автомагистральләр буенда үсемлек киртәләре бар.

Федераль (М-7 «Волга») төбәк юлларына («М-7 «Волга»-зур Шурняк» һәм «М-7 «Волга»-Черенга-Свиногорье», «М-7 «Волга» - Чирши», «М-7 «Волга» - Мамыловка» һәм «Яковлево-Новая Анзирка-Бессониха») аерым игътибар бирү күздә тотыла, чөнки аларның шактый өлеше нәкъ менә шул юлларга туры килә. Жирлек территориясе буенча уза торган транспорт агымнары күләмен. Китерелгән автотрассалар тикшерелә торган муниципаль берәмлектәге экологик хәлгә транспорт инфраструктурасы ягыннан тискәре йогынты ясауның төп факторы булып тора.

Тулаем алганда, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысын иң элек экологик чистарак транспорт чараларын һәм транспорт инфраструктурасын төзекләндерү материалларын куллануга күчү исәбенә киметү фаразлана

Транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципиаль вариантлары һәм аларны гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган вариантны алга таба

сайлап алып, транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча эреләндереп бәяләү

Татарстан Республикасы һәм Алабуга муниципаль районының социаль-иқтисадый үсеш стратегияләрендә мөмкин булган өч сценарий карала.

Төп сценарий иқтисадның тотрыклы, планлы үсешен, район өчен уңай үсеш темпларын күздә тотта. Тулаем территорияль продуктның (ВТП) 2015 елдан 2030 елга кадәр үсешенәң тупланган темпы уңайлы дөньякүләм иқтисадый хәл фонында 1,7 тапкырга арту белән фаразлана. Житештерү-сәнәгать тибындагы «Алабуга » махсус иқтисадый зонасын үстерү исәбенә предприятиеләр хезмәткәрләре саны 2015 елдан 2030 елга кадәр 15% ка артачак. Халык саны шулай ук Тотрыклы үсәчәк. Житештерүчәнлек 2015 елга карата 2030 елда 1,85 тапкырга артачак. Инновацион житештерү өлеше 2030 елда 5,7% тан 15% ка кадәр артачак. Тулаем эчке продуктта кече һәм урта бизнес өлеше 2030 елга 0,9% ка артачак, ә кече һәм урта бизнес предприятиеләрендә эшләүчеләр саны барлык предприятиеләрдә эшләүчеләрнең гомуми күләмендә 2030 елга 5% ка артачак дип фаразлана. Халыкны торак белән тәмин итү уртача темплар белән үсә, һәм 2030 елга күрсәткеч 1 кешегә 30,1 кв.м торак тәшкил итәчәк.

Туристлар агымы арта, еллык динамика 5 – 6% ка арта, районның бизнес өчен инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арта. Районның иқтисадый үз-үзен тәмин итү дәрәжәсе 0,55 тән 0,81% ка кадәр үсеш белән фаразлана. Тулаем алганда, үсешнең база сценарие барлык куелган бурычларны һәм инвестиция проектларын гамәлгә ашыруны күздә тотта.

Оптимистик сценарий дөньякүләм иқтисадый хәлнең яхшыру тенденцияләренә нигезләнә, Алабуга шәһәре иқтисадының динамикалы үсеш белән характерлана.

Тулай территорияль продукт югарырак темплар белән үсә, 2030 елда тупланган үсеш темпы 2015 елга карата 1,9% тәшкил итәчәк. Сәнәгать, авыл хужалыгы актив үсә, торак төзелешен интенсив алып барыла. Халыкның тормыш сыйфаты яхшыра.

Системалы рәвештә спорт белән шөгыльләнүче халыкның дәрәжәсе елдан – ел 3-4% ка арта һәм 2030 елга 56% ка житә. Халыкның керемнәре 2030 елга 2,3 тапкырга артачак. Бюджет керемнәрен арта, муниципаль берәмлектен инфраструктурасы яңартыла, бу туризм үсешенә ярдәм итә. Туристлар агымы 2030 елга 3,4 тапкырга арта. «Алабуга» махсус иқтисадый зонасы үсешен дәвам итә, предприятиеләр саны һәм хезмәткәрләр саны арта, кече һәм урта производстволар үсә. Тулаем эчке продуктта кече һәм урта бизнес өлешен 2030 елда 35 % ка житә, әмма иқтисадның төп хәрәкәт итүче көч булып эшкәртү сәнәгатенәң эре предприятиеләре кала.

Инерцияле сценарий дөньякүләм икътисадның тышкы факторларының сизелерлек йогынтысын күздә тотып, муниципаль берәмлекнең икътисады үсеш темплары югары түгел. Тулай территорияль продукт үсә, ләкин шактый түбән темплар белән. Предприятиеләр кыенлыктар кичерүен дәвам итә. Чит ил чималы белән бәйлә кайбер производстволарның ябылуы ихтимал. Эчке тулаем продуктта кече һәм урта бизнес өлеше кими. Эшсезлек дәрәжәсе югары дәрәжәдә, һәм 2020 елдан гына кимү фаразлана. Районның үз-үзен тәмин итү дәрәжәсе түбән. Муниципаль программаларны тулы күләмдә гамәлгә ашыру өчен бюджетның үз акчалары җитми. Әмма туризм үсеше дәвам итә, туристлар агымы 2030 елга шәһәрнең инде барлыкка килгән тотрыклы бренды ярдәмендә 1,8 тапкырга артачак. Инвестиция кертемнәре күләме кими. Татарстан Республикасының гомуми күләмдә инвестицияләр өлеше яқынча 5 % дәрәжәсендә саклана, «Алабуга»СПТ МИЗ үсеше нәтижәсендә 2030 елга 5,7% ка кадәр арту күзәтелә.

Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган чаралар (инвестиция проектлары) исемлеген, транспорт объектларының техник-икътисады параметрлары, чараларны (инвестиция проектларын)гамәлгә ашыру чиратлыгы

Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү гамәлләре

Территорияль планлаштыру документларында су, һава һәм тимер юл транспорты төрләре өчен инфраструктураны үстерү чаралары каралмаган.

Автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү өлешендә «Волга» М-7 автотрассасында ике ял мәйданчыгы төзү планлаштырыла (6 нчы таблица).

6 нчы Таблица-автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү гамәлләре

№ пп	Наименование мероприятия	Срок реализации
1	Строительство площадки отдыха на М-7 «Волга», 979 км (слева)	2023-2035г.
2	Строительство площадки отдыха на М-7 «Волга», 979 км (справа)	2023-2035г.

Транспортның автомобиль төре өчен инфраструктураны үстерү буенча башка чаралар «жирлек юллары челтәрен үстерү буенча 4.6 чаралар»бүлекчәсендә тасвирланган.

Гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-күчеп утыру узелларын булдыру гамәлләре

Халыкка гомуми файдаланудагы автомобиль маршрут пассажир транспортында хезмәт күрсәтүнең гамәлдәге системасы хәзерге вакытта тулаем алганда шәһәр халкының транспорт хезмәтләренә булган ихтыяжын канәгатьләндерә.

Транспорт хезмәтләренә тиешле сыйфатын тәмин итү максатларында 2 тукталыш пункты төзекләндерү һәм норматив хәлгә китерү буенча комплекслы чаралар үткәргү зарур. Тукталыш пунктларын төзекләндерү чаралары «гомуми файдаланудагы автомобиль юллары " ГОСТ Р 52766-2007 нигезендә уздырылырга тиеш. Төзекләндерү элементлары. Гомуми таләпләр".

Жәмәгать транспорты тукталышларын төзекләндерү һәм хәрәкәт итүче составны алыштыру чараларын үткәргәндә инвалидларның юл хужалыгы объектларына керүен тәмин итү чараларын проектка буенча методик киңәшләргә исәпкә алырга кирәк (ОДМ 218.2.007-2011).

Бердәм парковка пространствосын үстерүгә дә кертә, җиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү гамәлләре

Җиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерүгә юнәлдерелгән чаралар исемлеген 7 нче таблицада китерелгән.

7 нче Таблица-җиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү гамәлләре

№ пп	Наименование мероприятия	Срок реализации
1	Строительство путепровода над автодорогой М-7 «Волга» (Черенга)	2023 г.
2	Строительство транспортной развязки в двух уровнях на пересечении М-7 «Волга» и М-7 «Волга»-Большой Шурняк	2023 г.

Транспортны җәлеп итә торган 1 объектта вакытлыча саклау өчен парковка урыннары кытлыгы ачылган һәм 6 машина урыны (8 нче Таблица) тәшкил иткән.

8 нче Таблица – парковка пространствосын үстерү чаралары

№ п/п	Наименование объекта	Местоположение	Дефицит, машино- мест
1	«Яковлевская ООШ»	с. Яковлево, ул. Мира, 1	6

Жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү инфраструктурасын үстерү гамәлләре

Жәяүлеләр корреспонденциясе күчеп йөрүнең төп һәм иң киң таралган төрләрәнең берсе булып тора. Теләсә нинди маршрут жәяү йөрөп башлана һәм тәмамлана. Кайбер маршрутларда йөрү хәрәкәт итүнең бердәнбер ысулы булып тора, сүз ерак походлар яки Кибеткә кыска йөрү турында барамы. Башка маршрутларда кеше жәяү бер яки берничә юл кисемтәсен уза ала.

Яковлево авыл жирлегә территориясендә жәяүлеләр хәрәкәте инфраструктурасын үстерү чаралары 9 нчы таблицада тасвирланган.

9 нчы таблицада-жәяүлеләр хәрәкәте инфраструктурасын үстерү гамәлләре

№ п/п	Наименование дороги/улицы	Населенный пункт	Протяженность, м	Расположение	Ширина пешеходной части тротуаров
1	а/д М-7 «Волга»- Большой Шурняк	с. Яковлево	400	с одной стороны	1,5

Программа кысаларында тикшерелә торган муниципаль берәмлек территориясендә велосипедта йөрү өчен инфраструктураны үстерү чаралары планлаштырылмый.

Йөк транспорты, Коммуналь һәм юл хезмәтләрәнең транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстерү гамәлләре

Коммуналь һәм юл хезмәтләрәнең йөк транспорты һәм транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстерү чараларына «жирлек юллары челтәрен үстерү буенча 4.6 бүлекчәсендә тасвирланган юллар төзү, реконструкцияләү һәм ремонтлау керә.

Жирлек юллары челтәрен үстерү чаралары

Авыл жирлегә юллары челтәрен үстерү түбәндәге бурычларны хәл итәргә мөмкинлек бирә::

транспорт чараларының йөгәрешен киметергә;

- жирле корреспонденцияларне гамәлгә ашырганда федераль һәм региональ юлларга йөкләнешне киметү;

транспорт хәрәкәтенәң яңа маршрутларын булдырырга, алар юлның төп участогы ябылган очракта кабатлаучы маршрут буларак кулланылырга мөмкин, ә бу юл хәрәкәтенәң тулысынча парализлануын булдырмайчак.

Шулай итеп, яңа юллар төзү һәм булганнарын реконструкцияләү юлы белән жирлек эчендә дә, тикшерелә торган муниципаль берәмлек эчендә дә территорияларнең башка торак пунктлар һәм территорияләр белән транспорт белән барып житү мөмкинлеге, элементәсе арта. Юллар челтәрен үстерү корреспонденцияларнең уңайлылык дәрәжәсен һәм тизлеген арттырырга мөмкинлек бирә.

Яковлево авыл жирлегә территориясендә юллар челтәрен үстерүгә юнәлдерелгән чаралар исемлеге 10 нчы таблицада бирелгән.

10 нчы Таблица-юллар челтәрен үстерү гамәлләре

№ пп	Наименование мероприятия	Вид работ: С- строительство; Р- реконструкция; КП – капитальный ремонт	Категория	Протяженность, км	Срок реализации
1	2	3	4	5	6
1	Костенеево – Черенга	С	V	5,6	2023-2035 г.
2	Подъезд к д. Чирши	С	IV	1,0	2023-2035 г.
3	Бессониha – Чирши	С	IV	1,4	2023-2035 г.
4	М-7 «Волга»-Черенга-Свиногорье	С	IV	4,0	2023-2035 г.
5	М-7 «Волга»-Мамыловка	С	IV	0,2	2023-2035 г.
6	М-7 «Волга»	Р	I	9,4	2023-2035

					г.
7	Яковлево-Новая Анзирка-Бессониха	КП	IV	9,5	2023-2035 г.
8	с.Яковлево ул.Мира	Р	V	0,4	2019
9	с.Новая Анзирка ул.Полевая	С	V	1,33	2019
10	с.Яковлево ул. Ленина	КП	V	1,7	2020
11	Яковлево, пер. Ленина	С	V	0,325	2023-2035 г.
12	с.Яковлево, пер .Советский,	С	V	1,208	2020
13	д.Чирши, ул.Мира	С	V	1,12	2021
14	д.Новая Анзирка, ул. Колхозная	Р	V	1,474	2021
15	с.Новая Анзирка, ул.Луговая	С	V	1,48	2022
16	д.Черенга ул.Первомайская	С	V	1,04	2022
17	с.Яковлево, пер.Газовиков	С	V	0,642	2023-2035 г.
18	пос.Мамыловка, ул.Луговая	С	V	0,55	2023-2035 г.
19	с.Яковлево, ул.Ленина	Р	V	0,210	2023-2035 г.
20	с.Яковлево, ул.Советская	Р	V	1,2	2023-2035 г.
21	д.Черенга, ул.Светлая, Южная	С	V	1,15 1,24	2023-2035 г.

Транспорт инфраструктурасын үстөрүнөң гамэлгә ашыруга тәкъдим ителә торган вариантын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларны (инвестиция проектларын) финанслау күләмнәрен һәм чыганаclarын бәяләү

Конкрет объекттагы чаралар исемлегә проект-смета документациясен эшлэгәннән соң детальләштерелә. Чараларның бәясе, инде уздырылган шундый ук чараларның бәясенә нигезләнеп, якынча билгеләнгән.

Программа чараларын гамэлгә ашыру федераль, региональ һәм жирле бюджет акчалары исәбеннән гамэлгә ашырыла. ПКРТИГА керә торган чараларны финанслауның еллык күләмнәре Чираттагы финанс елына муниципаль берәмлек бюджетын эшлэгәндә билгеләнә.

Программаны гамәлгә ашыру өчен исәпләнгән срокка кирәкле финанс чараларының гомуми күләме 18.595, 8 мең сум тәшкил итә.

Программаны гамәлгә ашыру чыгымнары турында мәгълүмат 11 нче таблицада бирелгән.

Таблица 11 – Оценка объемов и источников финансирования мероприятий(в тыс.руб)

№ п/п	Наименование мероприятия												Источник финансирования	итого
		2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029-2035 гг		
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	Ямочный ремонт дорог поселения	100,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	210,00	Местный бюджет	570,00
2	Ремонт автодороги с.Яковлево ул.Мира	1 000,00											Региональный бюджет	1 000,00
3	Ремонт автодороги с.Новая Анзирка ул.Полевая	1 500,00											Региональный бюджет	1 500,00
4	Ремонт автодороги с.Яковлево ул. Ленина		3 000.00										Региональный бюджет	3 000,00

5	Ремонт автодороги д.Чирши, ул.Мира			2 500									Региональный бюджет	2 500,00
6	Ремонт автодороги д.Новая Анзирка, ул. Колхозная						2 716,8						Региональный бюджет	2 716, 80
7	Ремонт автодороги с.Новая Анзирка, ул.Луговая					2 500							Региональный бюджет	2 500,00
8	Ремонт автодороги с.Яковлево, ул.Ленина						827, 2						Региональный бюджет	827, 2
9	Ремонт автодороги д.Черенга, ул.Радужная						1 913,7						Региональный бюджет	1 913,70

10	Ремонт автодороги д. Черенга, ул. Солнечная							2 058,1					Региональный бюджет	2 058,1
Итого по годам:		2 600,00	3 030,00	2 530,00	30, 00	2 530, 0	5 487, 7	2 088, 1	30,00	30,00	30,00	210,00	-	18 595,8
Итого (в разрезе источников финансирования):		Федеральный бюджет												
		Региональный бюджет												18 015, 8
		Местный бюджет												580,00

Транспорт инфраструктурасын үстерүнең гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган вариантын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестиция проектларының) нәтижәлелеген бәяләү

Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү чараларының (инвестиция проектларының) нәтижәлелеген бәяләү «Яковлевское авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләрен (индикаторларын) база күрсәткечләргә белән чагыштыру нигезендә башкарылды. Төп максатчан күрсәткечләр итеп транспорт инфраструктурасының гамәлдәге торышын характерлаучы күрсәткечләр кабул ителде.

Муниципаль берәмлекнең юл челтәренә торышын яхшыртудан социаль-иқтисадый файда түбәндәгечә чагыла:

- йөрү уңайлылығын һәм уңайлылығын арттыру, юллар челтәренә сыйфат күрсәткечләрен яхшырту исәбенә юл-транспорт һәлакәте куркынычы кимү; хәрәкәтнең уртача тизлеген арттыру исәбенә вакытны экономияләү;
- гражданнар өчен дә, муниципаль берәмлек предприятиеләргә һәм оешмалары өчен дә транспорт белән йөртүгә чыгымнарны киметү;
- даими маршрутлар буенча автомобиль транспортында пассажирлар йөрткәндә транспорт хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеген тәмин итү һәм аларның сыйфатын яхшырту.

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү аны үтәү йомгаклары буенча хисап чорында һәм гомумән – программаны гамәлгә ашыру тәмамлангандан соң башкарыла. Бәяләү критерийлары: нәтижәлелек, нәтижәлелек, финанс яктан үтәлеш.

Нәтижәлелек программаны гамәлгә ашыру барышында ирешелгән нәтижәләр һәм аны гамәлгә ашыруга бәйле финанс чыгымнары нисбәтен чагылдыра. Нәтижәлелек программаның максатчан күрсәткечләренә планлы күрсәткечләренә ирешү дәрәжәсен чагылдыра. Финанс үтәлеше программаны гамәлгә ашыруга бәйле факттагы финанс чыгымнары һәм чираттагы финанс елына расланган ассигнованиеләр нисбәтен чагылдыра.

«Яковлевское авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә ПКРТИ чараларына Характеристика 12 нче таблицада китерелде.

12 нче Таблица – "Яковлево авыл жирлеген" МБ ПКРТИ чараларына Характеристика

№п/п	Наименование мероприятия	Социально-экономический эффект	Соответствие нормативам градостроительного проектирования
1	2	3	4

Цель: развитие современной, эффективной и безопасной транспортной инфраструктуры МО «Яковлевское сельское поселение», обеспечивающей высокий уровень доступности и качества оказываемых услуг транспортного комплекса для населения муниципального образования			
Задача: повышение эффективности и качества транспортного обслуживания			
Автомобильный транспорт			
1	Строительство автодороги «Костенеево – Черенга»	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
2	Строительство автодороги «Подъезд к д. Чирши»	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
3	Строительство автодороги «Бессониha – Чирши»	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
4	Строительство автодороги «М-7 «Волга»-Черенга-Свиногорье»	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
5	Строительство автодороги «М-7 «Волга»-Мамыловка»	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
6	Ремонт автодороги с.Яковлево ул.Мира	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
7	Ремонт автодороги с.Новая Анзирка ул.Полевая	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
8	Капитальный ремонт автодороги с.Яковлево ул. Ленина	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
9	Ремонт автодороги Яковлево, пер. Ленина	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
10	с.Яковлево, пер .Советский,	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
11	Ремонт автодороги д.Чирши, ул.Мира	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
12	Ремонт автодороги д.Новая Анзирка, ул.	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение	Соответствие

	Колхозная	качества обслуживания населения	
13	Ремонт автодороги с.Новая Анзирка, ул.Луговая	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
14	Ремонт автодороги д.Черенга ул.Южная	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
15	Ремонт автодороги с.Яковлево, пер.Газовиков	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
16	Ремонт автодороги пос.Мамыловка, ул.Луговая	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
17	Ремонт автодороги с.Яковлево, ул.Ленина	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
18	Ремонт автодороги с.Яковлево, ул.Советская	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
19	Ремонт автодороги д.Черенга, ул.Светлая	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
20	Обустройство остановочных пунктов	Повышение качества оказания услуг пассажирских перевозок	Соответствие
21	Строительство площадки отдыха на М-7 «Волга», 979 км (слева)	Повышение качества обслуживания населения	Соответствие
22	Строительство площадки отдыха на М-7 «Волга», 979 км (справа)	Повышение качества обслуживания населения	Соответствие
23	Строительство путепровода над автодорогой М-7 «Волга» (Черенга)	Повышение качества обслуживания населения	Соответствие
24	Расширение парковочного пространства у «Яковлевской ООШ»	Увеличение доступности объектов образования	Соответствие
Задача: снижение риска возникновения и тяжести последствий ДТП			

25	Реконструкция автодороги М-7 «Волга»	Повышение качества дорожного полотна	Соответствие
26	Капитальный ремонт автодороги «Яковлево-Новая Анзирка-Бессониha»	Повышение качества дорожного полотна	Соответствие
27	Строительство транспортной развязки в двух уровнях на пересечении М-7 «Волга» и М-7 «Волга»-Большой Шурняк	Пространственное разделение транспортных потоков, уменьшение числа конфликтных точек	Соответствие
28	Строительство тротуара на автодороге М-7 «Волга»- Большой Шурняк	Разделение транспортных и пешеходных потоков в пространстве	Соответствие

13 нче таблицада «Яковлевское авыл жирлеге» муниципаль берэмлегенен транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү һәм реконструкцияләү буенча ПКРТИ чараларын гамәлгә ашыру нәтижәлелеген бәяләү өчен төп максатчан күрсәткечләр күрсәтелгән.

13 нче Таблица – «Яковлевское авыл жирлеге» МБ транспорт инфраструктурасының ПКРТИ чараларын гамәлгә ашыру нәтижәлелеген бәяләү өчен төп максатчан күрсәткечләрнең әһәмияте

Показатель	Единица измерения	Базовое значение (2018 г.)	Прогнозный период, (2035 г.)
Протяженность дорог общего пользования	км	47,862	60,062
Плотность УДС	км/км ²	0,52	0,66
Увеличение протяженности тротуаров	км	-	0,4
Оснащенность остановочных пунктов	%	0	100
Соответствие уровня обеспеченности временными парковками объектов образования	%	0	100

Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне институциональ үзгәртеп корулар, хокукий һәм мәгълүмати тәмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр

Тикшерелә торган муниципаль берәмлек территориясендә институциональ үзгәртеп корулар уздыруга ихтыяж юк. Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашырганда үзара бәйләнешләр характерын үзгәрешсез калдыру күздә тотыла.

Программа өчен норматив-хокукий база булдырылды.